Infographic

การเตรียมความพร้อม เพื่อรับมือกับปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดเหตุอุทกภัย

จำนวน 5 เรื่อง

การจัดการขยะมูลฝอย ในสภาวะอุทกภัย

เพื่อให้ความรู้และแนวทางปฏิบัติแก่ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการขยะอย่างถูกวิธี
ในทุกระยะของสถานการณ์อุทกภัย เพื่อป้องกันปัญหาขยะตกค้างและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

ก่อนน้ำท่วม (การเตรียมความพร้อม)

- ประเมินแนวโน้มของสถานการณ์น้ำ
- จัดเตรียมแผนการเคลื่อนย้ายเครื่องจักรกล และอุปกรณ์
- จัดเตรียมงานการเก็บขนขยะในช่วงน้ำท่วม
- จัดเตรียมพื้นที่กำจัดขยะสำรอง
- ก่อสร้างคันดินโดยรอบ

ช่วงน้ำท่วม (การจัดการในภาวะวิกฤต)

- ประเมินความรุนแรงของปัญหา
- ใช้ตาข่ายกั้นป้องกันขยะไหลออกนอกพื้นที่
- จัดเตรียมเรือหรือรถเก็บขนขยะไปยังพื้นที่พื้นที่ที่เตรียมการไว้
- ขอความร่วมมือเอกชนและประชาชนเข้าร่วมเก็บขนและแยกขยะ

หลังน้ำท่วม (การฟื้นฟูและทำความสะอาด)

- จัดเตรียมแผนการทำความสะอาดช่วงน้ำลด
- ประเมินความเสียหายสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย
- คัดแยกขยะตามประเภท
- ขอความร่วมมือเอกชนและประชาชนเข้าร่วมเก็บขนและแยกขยะ

องค์ประกอบขยะมูลฝอยที่มักพบ

เงื่อนไขการใช้พื้นที่รองรับขยะชั่วคราว

- เป็นพื้นที่น้ำท่วมไม่ถึง
- มีขนาดอย่างน้อย 2-3 ไร่
- รถเข้าถึงง่าย
- ไม่อยู่ใกล้ที่พักอาศัย

ดาวน์โหลดเอกสารเพิ่มเติม

คู่มือแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยในภาวะอุทกภัย

กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย
กรมควบคุมมลพิษ
โทร 02 298 2083 - 2088

กรมควบคุมมลพิษ
pcd_epu
PCD_CHANNEL
shieldman.pcd

แนวทางการเตรียมพื้นที่รองรับขยะมูลฝอยชั่วคราว
" เมื่อเกิดเหตุอุทกภัย "

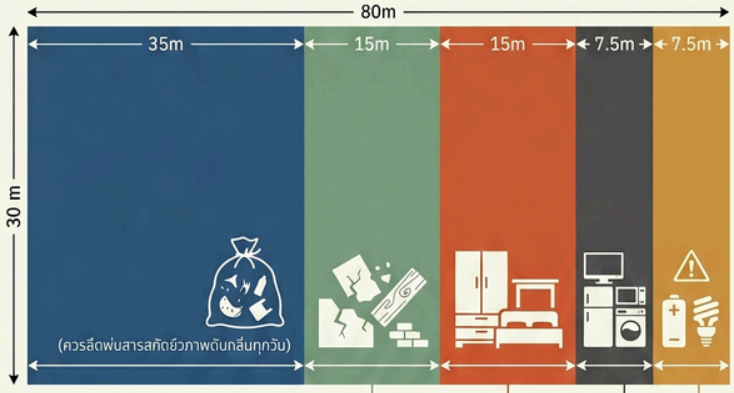

ผังจัดสรรพื้นที่พักขยะชั่วคราว "รับมือน้ำท่วม"

ควรมีพื้นที่อย่างน้อย 2 - 3 ไร่ /ขึ้นอยู่กับปริมาณขยะ

การคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทางช่วยให้การกำจัดหลังน้ำลดทำได้รวดเร็วและปลอดภัย

1. ขยะมูลฝอยทั่วไป (35 เมตร)
(ต้องฉีดพ่น EM ทุกวัน)

2. ขยะจากการรื้อถอน (15 เมตร)
เศษคอนกรีต วัสดุก่อสร้าง อิฐ และไม้

3. ขยะเฟอร์นิเจอร์ (15 เมตร)
ตู้ โต๊ะ เตียง และที่นอน

4. ขยะอิเล็กทรอนิกส์ (7.5 เมตร)
ทีวี ตู้เย็น และเครื่องซักผ้า

5. ของเสียอันตรายชุมชน (7.5 เมตร)
ถ่านไฟฉาย และหลอดไฟ

" เมื่อสถานการณ์คลี่คลาย
ควรขนย้ายขยะมูลฝอยไปจัดการอย่างถูกต้องโดยเร็วที่สุด
ทั้งนี้ ไม่ควรเกิน 2 สัปดาห์ "

ข้อเสนอแนะ

ขยะหลังอุทกภัยจะเพิ่มขึ้น 2 - 5 เท่าจากสภาวะปกติ ควรเตรียมพื้นที่และแผนงานล่วงหน้า เพื่อจัดการขยะได้อย่างมีประสิทธิภาพ

"หลักเกณฑ์" การเลือกพื้นที่

พื้นที่ที่ควรเลือก
- พื้นที่สูง น้ำไม่ท่วมซ้ำ
- รถขนขยะเข้าออกสะดวก
- ใกล้พื้นที่ประสบภัย
- มีทางเข้าออกชัดเจน
- มีพื้นที่เพียงพอรองรับขยะ
- ห่างชุมชน โรงเรียน โรงพยาบาล
- สามารถควบคุมพื้นที่ได้

พื้นที่ที่ไม่ควรเลือก
- ริมแม่น้ำ/คลอง
- พื้นที่ลุ่มต่ำ
- พื้นที่ใกล้แหล่งน้ำดิบ
- พื้นที่อนุรักษ์
- พื้นที่เสี่ยงดินทรุด
- พื้นที่ขวางเส้นทางอพยพ

"เหตุผล" ที่ต้องเตรียมพื้นที่รองรับขยะมูลฝอยชั่วคราว

การควบคุมผลกระทบสิ่งแวดล้อม

ดาวน์โหลดเอกสารเพิ่มเติม

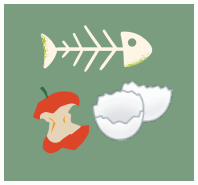
คู่มือแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยในภาวะอุทกภัย

กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย
กรมควบคุมมลพิษ
โทร 02 298 2083 - 2088

กรมควบคุมมลพิษ
pcd_epu
PCD_CHANNEL
shieldman.pcd

องค์ประกอบขยะมูลฝอยอะไรบ้างจากครัวเรือน ที่มักจะพบในพื้นที่ที่เกิดอุทกภัย

ปัจจุบันหลายพื้นที่ประสบปัญหาน้ำท่วมฉับพลัน ส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนอย่างกว้างขวาง พร้อมทั้งทำให้ปริมาณขยะมูลฝอยเพิ่มสูงขึ้นอย่างมาก จากข้อมูลสถิติที่ผ่านมา พบว่า ขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในช่วงภาวะอุทกภัยมีองค์ประกอบที่หลากหลาย จึงจำเป็นต้องมีแนวทางการจัดการที่เหมาะสมและสอดคล้องกับลักษณะของขยะดังกล่าว โดยมีรายละเอียดดังนี้

ขยะอินทรีย์หรือขยะอาหาร

แยกออกจากขยะมูลฝอยประเภทอื่น และรีบดำเนินการกำจัดอย่างรวดเร็วก่อนส่งกลิ่นเหม็น กำจัดโดยการฝังกลบขยะมูลฝอย หรือหมักทำปุ๋ย

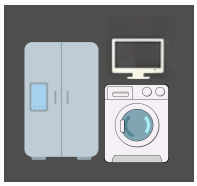
เศษซากวัสดุสิ่งปลูกสร้าง

- เศษคอนกรีต : นำไปทำเป็นวัสดุถมพื้นที่
- เศษโลหะ : ที่ใช้ได้นำกลับมาใช้ใหม่และเศษที่เหลือ นำไปกำจัด

เฟอร์นิเจอร์หรือเครื่องใช้

ประเมินสภาพ และซ่อมแซมหากทำได้ ส่วนที่ไม่สามารถซ่อมแซมได้ ให้แยกวัสดุที่รีไซเคิลได้หรือมีค่าออก เช่น โลหะ หรือพลาสติกบางประเภท ก่อนจะนำไปกำจัดอย่างถูกต้อง

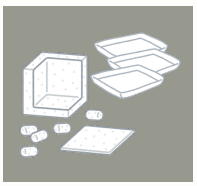
อุปกรณ์ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์

ประเมินสภาพ และซ่อมแซมหากทำได้ หากไม่สามารถซ่อมแซมได้ ให้แยกวัสดุที่รีไซเคิลได้หรือมีค่าออก เช่น โลหะหรือทองแดง และนำไปกำจัดยังสถานที่รับกำจัดของเสียอันตราย

ของเสียอันตรายจากชุมชน

แยกออกจากขยะมูลฝอยประเภทอื่น และส่งไปกำจัด ณ สถานที่รับกำจัดของเสียอันตราย

กล่องใส่อาหารที่ทำจากโฟม

ทำความสะอาดให้แห้ง นำกลับไปรีไซเคิล หรือนำไปกำจัดอย่างถูกต้อง

เศษซากต้นไม้ ดินและโคลนจากน้ำท่วม

- เศษซากต้นไม้ : นำไปบดย่อยทำปุ๋ยหรือนำไปเป็นเชื้อเพลิง
- ดินและโคลนจากน้ำท่วม : รวบรวมไปถมพื้นที่ลุ่มต่ำหรือนำไปเป็นดินกลบทับขยะมูลฝอย

พลาสติก/แก้ว/กระดาษ

คัดแยกส่วนที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่หรือรีไซเคิลได้ โดยส่วนที่เหลือนำไปกำจัดอย่างถูกต้อง

กระสอบทราย

นำไปถมหรือซ่อมแซมถนนที่ชำรุด

ดาวน์โหลดเอกสารเพิ่มเติม

คู่มือแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยในภาวะอุทกภัย

กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย
กรมควบคุมมลพิษ
โทร 02 298 2083 - 2088

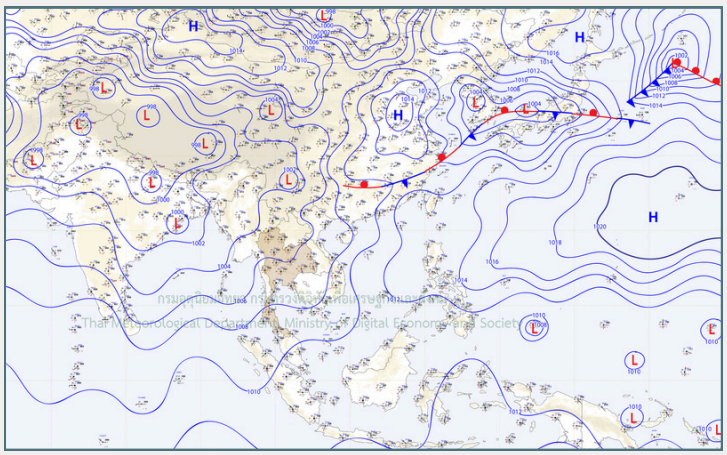
กรมควบคุมมลพิษ
pcd_epu
PCD_CHANNEL
shieldman.pcd

สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ที่อาจได้รับผลกระทบจากฤดูฝน

เริ่มต้น 15 พฤษภาคม 2569

กรมอุตุนิยมวิทยา ประกาศ “เริ่มต้นฤดูฝนของประเทศไทย”
ฤดูฝนของประเทศไทย เริ่มต้นตั้งแต่วันที่ 15 พฤษภาคม 2569 เป็นต้นไป เนื่องจากประเทศไทยตอนบนมีฝนตกหนาแน่นครอบคลุมพื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศ ประกอบกับลมเปลี่ยนทิศส่งผลให้ประเทศไทยเข้าสู่ฤดูฝนอย่างเป็นทางการ โดยฤดูฝนของประเทศไทยตอนบนจะสิ้นสุดประมาณกลางเดือนตุลาคม และภาคใต้โดยเฉพาะฝั่งตะวันออกยังคงมีฝนตกต่อไปจนถึงเดือนธันวาคม

ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา, 2569

ช่วงเฝ้าระวัง

15 พ.ค.
เริ่มฤดูฝน

ต.ค.
ตอนบนสิ้นสุด

ธ.ค.
ภาคใต้ฝั่งตะวันออกมีฝนตก ถึงเดือนธันวาคม

เพื่อเตรียมความพร้อมรับมือผลกระทบกับการกำจัดขยะมูลฝอยในช่วงฤดูฝนที่จะเกิดขึ้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรดำเนินการ ดังนี้

- **ตรวจสอบสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่เสี่ยงได้รับผลกระทบ**

4 ลักษณะพื้นที่เฝ้าระวังพิเศษ

- **การเตรียมความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**

1. ประเมินแนวโน้มสถานการณ์น้ำ
2. จัดเตรียมแผนการเคลื่อนย้ายเครื่องจักรและอุปกรณ์
3. จัดเตรียมแผนงานการเก็บขนขยะมูลฝอยในช่วงน้ำท่วม
4. ก่อสร้างคันดินโดยรอบ รวมถึงอาจจะติดตั้งตาข่ายดักขยะเพื่อป้องกันขยะมูลฝอยไหลออกสู่พื้นที่โดยรอบ
5. จัดเตรียมพื้นที่กำจัดขยะมูลฝอย สำรวจหรือหาพื้นที่ข้างเคียงเพื่อนำขยะมูลฝอยไปกำจัด

ดาวน์โหลดเอกสารเพิ่มเติม

คู่มือแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยในภาวะอุทกภัย

กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย
กรมควบคุมมลพิษ
โทร 02 298 2083 - 2088

กรมควบคุมมลพิษ
pcd_epu
PCD_CHANNEL
shieldman.pcd

ประชาชนจะจัดการขยะอย่างไร ในช่วงน้ำท่วม

ในช่วงน้ำท่วมมักพบปัญหาการจัดการขยะประเภทต่างๆ อาทิ เศษอาหาร ผัก/ผลไม้ พลาสติก/แก้ว/กระดาษ กล่องใส่อาหาร ซากต้นไม้ เฟอร์นิเจอร์ ซากสิ่งปลูกสร้าง เศษดินโคลน ถุง/กระสอบทราย อุปกรณ์ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ของเสียอันตราย

หากมีการทิ้งลงน้ำโดยตรง จะทำให้เกิดน้ำเน่าเสีย มีกลิ่นเหม็น ปริมาณขยะที่สะสมมากขึ้น ทำให้ยากต่อการบริหารจัดการในการเก็บรวบรวมและการกำจัด

ร่วมมือ ร่วมใจลดปัญหาขยะในช่วงน้ำท่วม

1 เตรียม/หาถุงพลาสติกที่มีอยู่ สำหรับใส่ขยะแต่ละประเภท

2 คัดแยกขยะออกเป็น 2 ประเภท

1 ขยะอินทรีย์ (ขยะเปียก) เช่น เศษอาหาร ผัก/ผลไม้

2 ขยะทั่วไป เช่น พลาสติก/แก้ว/กระดาษ กล่องใส่อาหาร

3 เมื่อขยะเต็มถุง ให้มัดปากถุงขยะให้แน่น เก็บไว้ในที่สูงพ้นระดับน้ำท่วม และรอนำไปกำจัด หลังน้ำลด

4 อย่าทิ้งขยะมูลฝอยลงในแหล่งน้ำหรือบริเวณที่น้ำท่วม

5 หลังน้ำลด ให้จัดการซากต้นไม้ เฟอร์นิเจอร์ ซากสิ่งปลูกสร้าง เศษดินโคลน ถุง/กระสอบทราย อุปกรณ์ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ของเสียอันตราย

กรมควบคุมมลพิษ | กรมควบคุมมลพิษ | pcd_epu | PCD_CHANNEL | sheldman.pcd

จัดทำโดย กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย โทร. 02 298 2083 - 2088